

УДК 378:61(063)(477)

Відповідальний за випуск: проф. А. Г. Шульгай.

Сучасні підходи до вищої медичної освіти в Україні (з дистанційним під'єднанням ВМ(Ф)НЗ України за допомогою відеоконференц-зв'язку) : матеріали XIV Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю, присвяченої 60-річчю ТДМУ (Тернопіль, 18–19 трав. 2017 р.) : у 2 т. / Терноп. держ. мед. ун-т імені І. Я. Горбачевського. – Тернопіль : ТДМУ, 2017. – Т. 2. – 392 с.

ЗАКОНОДАВЧІ КОЛІЗІЇ ПОРЯДКУ ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ ВИПУСКНИКІВ ВИЩИХ МЕДИЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ

В. В. Краснов, Л. Г. Юрковська

Національна медична академія післядипломної освіти імені П. Л. Шупика

Вступ. Формування правових компетентностей медичного (фармацевтичного) працівника безпосередньо залежить не тільки від належної організації освітнього процесу у ВНЗ, але й від рівня якості законодавства у

сфері охорони здоров'я. На жаль, станом на сьогодні вказане законодавство містить колізії (суперечності), які ускладнюють правову підготовку медиків та фармацевтів, а також вносять непевність та конфлік-

тність у порядок працевлаштування випускників вищих навчальних закладів.

Основна частина. Так, віднедавна набули чинності зміни до Закону України «Про вищу освіту» щодо скасування обов'язкового працевлаштування випускників медичних (фармацевтичних) вищих навчальних закладів, підготовка яких здійснювалась за державним замовленням. Відтепер, згідно із ч. 1 ст. 64 вказаного Закону випускники вищих навчальних закладів вільні у виборі місця роботи, крім випадків, передбачених цим Законом (передусім щодо випускників військових навчальних закладів). Вищі навчальні заклади не зобов'язані здійснювати працевлаштування випускників. [1]

Окрім цього, згідно із п. 4 ч. 2 ст. 13 даного Закону державні органи, до сфери управління яких належать вищі навчальні заклади (у даному випадку – МОЗ України), тільки сприяють працевлаштуванню випускників вищих навчальних закладів, що належать до сфери їх управління, та надають випускникам інформацію про наявність вакансій у складі юридичних осіб незалежно від форми власності та підпорядкування для можливого працевлаштування. [1]

У той же час, у підзаконні акти Уряду України та МОЗ України істотних змін щодо порядку обов'язкового працевлаштування випускників не внесено. Так, чинними залишаються Порядок працевлаштування випускників вищих навчальних закладів, підготовка яких здійснювалась за державним замовленням (постанова КМУ від 22.08.1996 р. № 992) [2], а також Порядок працевлаштування випускників державних вищих медичних (фармацевтичних) закладів освіти, підготовка яких здійснювалась за державним замовленням (наказ МОЗ України № 367 від 25.12.1997 р.). [3]

Очевидною є наявність як ієрархічної, так і темпоральної законодавчої колізії. У правовій практиці за подібних обставин слід використовувати ті норми, які встановлені нормативно-правовим актом вищої юридичної сили (у даному випадку – Законом «Про вищу освіту»).

Проте за даних обставин як юридично ймовірну можна розцінювати і правову позицію, згідно із якою для студентів, які уклали угоду про відпрацювання (і не розривали її), продовжує діяти вимога щодо обов'язкового працевлаштування. Якщо ж студенти будуть наполягати на розірванні вище вказаної угоди у судовому порядку, то заперечення на позов можна спробувати обґрунтувати на тій підставі, що Закон зворотної дії не має. Проте суд може зайняти позицію, що даний Закон має зворотно дію, бо покращує становище зацікавлених студентів, а раніше укладена угода порушує / звужує їх законні права та інтереси.

Висновки. Таким чином, на даний час створено ієрархічну та темпоральну законодавчу колізію щодо обов'язкового працевлаштування випускників медичних (фармацевтичних) вищих навчальних закладів, підготовка яких здійснювалась за державним замовленням. Її якнайшвидше розв'язання сприятиме упорядкуванню відповідних правовідносин між вищими медичними (фармацевтичними) навчальними закладами та їх випускниками.

Література

1. Про вищу освіту: Закон України від 23 червня 1995 р. № 239/95-ВР (зі змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. – 1995. – № 23. – ст. 183.

2. Порядок працевлаштування випускників вищих навчальних закладів, підготовка яких здійснювалась за державним замовленням: Постанова Кабінету Міністрів України від 22 серпня 1996 р. № 992 [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/992-96-%D0%BF>

3. Порядок працевлаштування випускників державних вищих медичних (фармацевтичних) закладів освіти, підготовка яких здійснювалась за державним замовленням: наказ Міністерства охорони здоров'я України від 25 грудня 1997 р. № 367 [Електронний ресурс] // Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/1_doc2.nsf/link1/REG2686.html.

МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ПАТОФІЗІОЛОГІЇ СТУДЕНТАМ МЕДИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ

І. Б. Кремінська, Л. М. Заяць, З. М. Яцишин

ДВНЗ «Івано-Франківський національний медичний університет»

В системі науково-теоретичної підготовки лікаря одне з основних місць займає патофізіологія. Її значення визначається не тільки тим, що вона «відкриває двері» в клінічну медицину, але і тим, що є фундаментом, де в єдиному зливаються всі базові медичні знання, вивчаються механізми розвитку патологічних процесів і їх основні закономірності.

Грунтовні знання патофізіологічних процесів дозволяють майбутньому лікареві використовувати і розвивати здатність до аналізу окремих фактів і синтезу закономірностей, проводити логічне моделювання конкретної ситуації, систематично міркувати та зрозуміти широке коло питань загальної патології. Перелічені аргументи роблять цю науку складною для сприйняття і засвоєння навіть у високоорганізованій частині студентства. Важливість оптимізації і покращення якості навчального процесу потребує комплексного підходу, а саме: активація мотиваційної системи

у студентів, на яку можна впливати і індивідуальний підхід до кожного з них; обов'язкове проведення міждисциплінарної інтеграції при розгляді питань теми; акцент викладача на виділенні і фіксуванні головних питань при обробці великого масштабу інформації; продуктивне вивчення термінології; розгляд клінічних ситуаційних задач, які збільшують клінічне мислення і формування патології всеціло; використання широкого комплексу інформаційних ресурсів, які візуалізаційно доповнюють теоретичні знання; оптимізувати задачу лектора при її подачі (наприклад, донести до студента конкретний, чіткий виклад матеріалу, можливо аспекти лише окремих питань теми з цікавими клінічними прикладами і задачами і встановити контакт зі студентами).

Таким чином, ключова роль патофізіології на доклінічній стадії навчання студентів потребує від нас ясного бачення проблем, шляхів їх вирішення і постійного методологічного вдосконалення.